DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper · Turkish Edition

04/2021 ISSN: 1304-6098 Fiyatı: 15.00 TL CİLT: 18 SAYI: 4

Kısa Kısa

VR Teknolojisiyle Cerrahi Uygulamalara Destek

Abdul Latif Jameel Health ve Holoeyes Inc., yenilikçi üç boyutlu sanal gerçeklik (VR) teknolojisine sahip cerrahi destek sistemi ve tıbbi eğitim yazılımının, Orta Doğu ve Afrika ülkelerindeki 2,4 milyondan fazla hekimden oluşan potansiyel bir pazara dağıtımı için yeni bir stratejik iş birliği yaptığını duyurdu.

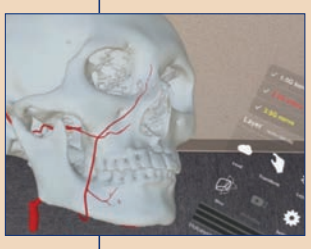

İki şirket, diş endüstrisi için sanal gerçeklik teknolojisini kullanarak yeni eğitim içerikleri ve araçları geliştirmeyi amaçlıyor. İlk hedef, Japonya'da yerel olarak diş hekimliği fakülteleri ve klinikleri ile ürün araştırmaları gerçekleştirmek. ALJGT nihai hedef olarak Japonya, Orta Doğu, Afrika ve daha uzaklarda bulunan üniversiteler ve diş hekimleri arasında kurulacak benzersiz bir iş birliği yoluyla yeni eğitim içeriğini ve araçlarını yaygın bir şekilde destekleyecek.

Abdul Latif Jameel General Trading Co. Başkanı Shigeki ENAMI, "Abdul Latif Jameel Health ve Holoeyes arasındaki bu iş birliği yalnızca Orta Doğu ve Afrika'ya fayda sağlamakla kalmayacak. Aynı zamanda Japonya'da diş hekimliği ile başlayarak yenilikçi teknoloji için yeni dağıtım pazarları geliştirmeyi hedefliyoruz; heyecan verici olasılıklarla dolu bir gelecek bizi bekliyor." şeklinde açıklama yaptı.

Yanlış Hekime Gitmeye Son!

İstatistiklere göre hastaların yüzde 6'sı muayene olmak için yanlış hekimden randevu alıyor. Zaman ve kaynak israfına neden olan bu sorunu çözmek için yeni bir uygulama devreye girdi. Sağlık Bakanlığı'nın kullanıma sunduğu 'Neyim Var', hastaların doğru branş ve uzmanlardan hastane randevusu almasına yardım edecek.

Sağlık Bakanlığı'nın kullanıma sunduğu Neyim Var uygulamasına, e-devlet ve e-nabız üzerinden giriş yapmak mümkün.

Haber & Yorum

Yeni Kitap

"Minimal Girişimsel Diş Hekimliği ile Atravmatik Restoratif Tedavi Sanatı ve Bilimi" isimli eser, minimal girişimsel yaklaşım ve bu konsepte uygun aerosol oluşturmayan Atravmatik Restoratif Tedavi'yi, tüm detaylarıyla anlatılıyor. Kitabı, Prof. Dr. Ece Eden'den dinledik.

Sayfa 3

Vaka Raporu

Doğaya Daha Yakın

Bir dental restorasyon yalnızca bir estetik restorasyon değildir; pek çok gerekliği sağlamalı ve mevcut sistem ile mükemmel bir uyum göstermelidir. Bu makalede fonksiyonu, yüksek estetiğe sahip, fonksiyonel ve çok doğal bir diş restorasyonuna giden yolu tartışacağım.

Sayfa 4

Röportaj

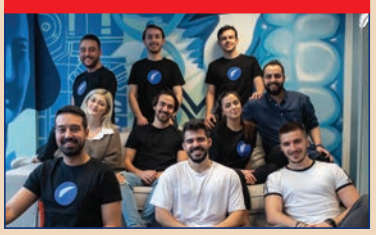

Klinikler Nasıl Dijitalleşir?

Diş hekimleri, kliniklerinde birçok farklı yazılımdan yararlanıyor. Medicasimple, evrak işlerini dijitalleştirme, hasta deneyimini iyileştirme, stok ve bütçe takibi gibi birçok süreci kolaylaştırıyor. Medicasimple'ın Kurucu Ortağı Altuğ Güzeloğlu'na diş klinikleri nasıl dijitalleşebilir diye sorduk.

Sayfa 6

Röportaj

Toplum Ağız Sağlığı Yasası

Diş hekimliği tarihi denince ilk akla gelen isimlerden Prof. Dr. İlter Uzel'e, kurucusu olduğu müzenin aldığı ödülü ve Türkiye'de diş hekimliğinin gelişimini sorduk. Prof. Dr. Uzel, tıpkı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu gibi bir "Toplum Ağız Sağlığı Yasası" çıkarılması gerektiğinin altını çizdi.

Sayfa 7

"Üretim Durma Noktasına Geldi"

Diş Malzemeleri Sanayici ve İş Adamları Derneği (DİŞSİAD) Başkanı Erkan Uçar, tıbbi cihaz sektöründe, vadesi geçmiş yaklaşık 5 milyar TL'lik kamu alacakları nedeniyle üretimin durma noktasına geldiğini, özellikle ihracatçıların destek beklediğini söyledi.

Dental Tribune Türkiye
Elvan Genç

Diş Malzemeleri Sanayici ve İş Adamları Derneği (DİŞSİAD) Başkanı Erkan Uçar, tıbbi cihaz sektöründe vadesi geçmiş yaklaşık 5 milyar TL'lik alacaklar nedeniyle üretimin durma noktasına geldiğini söyledi. Erkan Uçar açıklamasında şu ifadelere yer verdi:

"DİŞSİAD, 220'nin üzerinde üyesiyle ülke ekonomisine ve sektörüne katkıda bulunmayı ilke edinmiş, yerli üretimi ve ihracatı teşvik eden sektörün tek derneğidir. Onuncu ve 11. Kalkınma Planlarında ilaç ve tıbbi cihaz sektörü, öncelikli ve stratejik sektör olarak kabul görmesine rağmen, firmalar teslim ettikleri cihaz ve malzemelerin karşılığı olan, vadesi geçmiş 5 Milyar TL'yi bulan kamu ve üniversite alacakları için mücadele ediyor. Sektörün hammadde tedarik edemez, üretim ve ithalat yapamaz hale geldiği, ara mamul tedariğinde de sıkıntılar yaşadığı için ihracat yapamaz durumda

→ DT Sayfa 2

Hekimlerden Seminere Yoğun İlgi

Prof. Dr. Maher Almasri

Dental Tribune Türkiye
Elvan Genç

Tıp hekimlerine, kariyerlerini İngiltere'de sürdürmenin kapılarını aralayan mesleki seminer, 26 Aralık 2021 Pazar günü yoğun katılımla gerçekleştirildi. İstanbul Şişli Marriott Hotel'de gerçekleştirilen etkinlikte, 250 civarında doktor, 'Bir hekim olarak İngiltere'de çalışmak için ne yapmalıyım?' sorusuna yanıt ara-

→ DT Sayfa 2

Reklam

editörden...

Sevgili Meslektaşlarım,

Covid-19 kavramının hayatımıza girip onu tamamen değiştirmesinin üstünden neredeyse 2 sene geçti. Çok karanlık günler geçirdiğimiz bu 2 sene sonunda, tünelin ucundaki ışığı artık hepimiz görmekteyiz. Yeni varyantlar hastalığın bulaşıcılığını artırırken, yoğun bakımların doluluk ve vefat oranlarının çok değişmemesi, tedavi protokollerimizin ve aşılanmanın etkinliğini ortaya koyuyor. Dördüncü dalganın tam ortasında bu sözleri yazmak belki bir tezat ama 2022 yazı, Covid-19 hastalığının artık pandemi olarak sınıflandırılmayacağı o beklenen zaman olabilir.

Tüm ülkeler artık sıkı kapanmalar ve kısıtlamaların yerine Covid-19 ile yaşamanın öğrenildiği yeni protokoller benimserken, Türkiye de bu yeni protokolleri yürürlüğe koyan ilk ülkelerden biri oldu. Artık yavaş yavaş eskisi gibi yüz yüze toplantıları düzenleyebileceğimiz, özlem giderip bilgilerimizi yenileyeceğimiz kongreleri dolduracağımız günlerin yaklaşmakta olduğunu görebiliyoruz.

Pandemi hayatlarımızın her alanında büyük yıkıma yol açarken, ekonominin de çok kötü seyretmesi nedeniyle özellikle dental sektörde hem üretici hem tüketici kısmında büyük sorunlar yaşanmakta. Bu sayımızda bu konuya özellikle değindik ve sektörden yetkililerle neler yapılabileceğini konuştuk. Ayrıca bu sayımızda; benim de fakülte günlerimden hocam olan, sevgili Prof. Dr. Ece Eden ile pandemi öncesinde yabancı dillerde yayınlanıp büyük beğeni kazanan kitabının, Türkçeye kazandırılması nedeniyle bir söyleşi gerçekleştirdik. Kitabın, hepimizin faydalanacağı benzersiz bir bilimsel çalışma olduğunu buradan bir kez daha belirtmek isterim.

Keyifli okumalar, sağlıklı ve mutlu günler dilerim.

Dr. Evren Sütekin

← DT Sayfa 1'den: Hekimlerden Seminere Yoğun İlgi

dı. Türkiye'de ilk kez bu başlıktaki bir seminer, sabah ve öğlen 2 kez gerçekleştirilerek bu kadar yoğun bir ilgiyle tamamlandı.

Londra Knightsbridge Academy ve Birmingham Merkezli College of Medicine & Dentistry işbirliği ile doktorluk kariyerini İngiltere'ye taşımak isteyen tıp doktorları için düzenlenen, "Doktor Olarak İngiltere'de Çalışmak ve Yaşamak İster misiniz?" konulu seminer, 26 Aralık 2021 Pazar günü İstanbul Şişli Marriott Hotel'de gerçekleştirildi. Hekimlerin yoğun ilgisi ile gerçekleşen seminere 400'ün üzerinde hekim kayıt yaptırırken, salon kapasitesinin izin verdiği ölçüde 250 civarında katılımcı seminere kabul edildi.

Seminerde, Londra merkezli Knightsbridge Academy Eğitim Koordinatörü Dr. Mustafa Bekerecioğlu ve Birmingham Merkezli College of Medicine & Dentistry Dekanı Prof. Dr. Maher Almasri konuştu.

İngiltere'de 50 Bin Doktor Açığı Var

Resmi raporlara göre 50 bin tıp doktoru açığı bulunan Birleşik Krallık'ta hükümet, yurtdışından doktor ithal etmek için kamu ve özel sektör kuruluşları aracılığıyla bir dizi proje uyguluyor.

Bu açığı kapatmak amacıyla resmi makamlarla işbirliği halinde olan Birleşik Krallık merkezli Ulster Üniversitesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Birmingham merkezli College of Medicine and Dentistry (CoMD), tıp doktorlarının İngiltere'de işbaşı yapabilmesine imkan sağlayan özel bir eğitim programı geliştirdi.

Prof. Dr. Maher Almasri, İstanbul'da gerçekleştirilen seminerde, Birleşik Krallık'ta İş Garantili PLAB Kursu ve Master Programları hakkında detaylı bilgileri katılımcılara yüz yüze anlattı ve sorularına yanıtlar verdi. Tıp doktorlarının eğitim yoluyla Birleşik Krallık altındaki İngiltere, Kuzey İrlanda, İskoçya ve Galler'de çalışma ve yaşama izni elde edebildiği söz konusu eğitim programı hakkında detaylı bilgi doktorlara veya tıp öğrencilerine aktarıldı.

Seminer, sabah ve öğlen 2 kez düzenlendi.

Kaçırdıysanız Üzülmeyin

Hayat değiştiren bu seminerı kaçıranlar, aynı konuda daha önce yapılan webinarın kaydını Knightsbridge Academy'nin YouTube kanalından izleyebilir. Simultane tercüme ile yapılan yüz yüze bir toplantı kadar verimli olmasa da konu hakkında fikir verecektir.

Ayrıca plab.drvesta.com adresinde PLAB konusunda bilgiler bulmak, kbac.uk web sitesine ücretsiz üye olarak düzenli bilgilendirme bültenlerinden yararlanmak mümkün. Daha detaylı sorular için Pam Jalf ve Yakup Kocaman'a ulaşılabilir.

Mrs. PAM JALF / COMD Student Admissions Executive / p.jalf@comd.org.uk / T: +44 (0) 121 8283284 / WhatsApp +44 (0) 7831921226

Mr. YAKUP KOCAMAN / KBAC Programme Executive / yakup.kocaman@kbac.uk / WhatsApp +44 7593 213545 DT

← DT Sayfa 1'den: "Üretim Durma Noktasına Geldi"

Kamudan tahsilat yapamayan ilaç ve tıbbi cihaz endüstrisinin, bu şartlar altında yeni projeler üretmesi mümkün olmayacak ve ciddi anlamda istihdam kaybı da beraberinde gelecektir."

Başkan Uçar, destek beklediklerini, "Ekonominin çarklarının döndürülmesinde kuşkusuz ki krediler çok yararlı ancak kredi dışında başka desteklerle daha da cazip olacağına inanıyoruz. Bize göre ihracatçı firmalara hem vergi hem SGK desteği mutlaka sağlanmalı. Uzun vadeli olduğu için tercih edilen Kredi Garanti Fonu (KGF) kredileri faizinin de makul seviyelerde tutulmasını ve KGF kredi faizleri, piyasa faizlerine göre daha makul seviyeye getirildiği taktirde yararlanacak işletme sayısının artacağını, böylelikle ekonominin kılcal damarlarını canlandıracağını düşünmekteyiz. Son 10 yılda yerli üretim yüzde 8'den yüzde 25 seviyelerine çıkaran ağız ve diş sağlığı sektörü olarak, ticari hayatımızı devam ettirebilmemiz ve daha da önemlisi ülkemize ihracat yoluyla döviz getirebilmemiz için sektörün vadesi geçmiş alacaklarının acil olarak ödenmesi konusunda devletimizin yardım elini uzatmasını önemle rica ederiz." sözleriyle vurguluyor. DT

DENTAL TRIBUNE
The World's Dental Newspaper · Turkish Edition

Dental Tribune International

Publisher and Chief Executive Officer
Torsten Oemus

Chief Content Officer
Claudia Duschek

Dental Tribune International GmbH

Holbeinstr. 29, 04229 Leipzig, Germany
Tel.: +49 341 48 474 302 | Fax: +49 341 48 474 173
General requests: info@dental-tribune.com
Sales requests: mediasales@dental-tribune.com
www.dental-tribune.com

Dental Tribune International GmbH firmasından bu sayıda basılan veya tercüme edilen ve yeniden basılan materyalin telif hakkı Dental Tribune International GmbH tarafından telif hakkı ile korunmaktadır. Bu tür materyaller Dental Tribune International GmbH'nin izniyle yayınlanmalıdır. Dental Tribune, Dental Tribune International GmbH'nin bir ticari markasıdır.

Dental Tribune International GmbH © 2021 - Tüm hakları saklıdır.

Dental Tribune International GmbH'nin önceden yazılı izni olmadan, tamamen veya kısmen, herhangi bir dilde çoğaltılması kesinlikle yasaktır.

Dental Tribune International GmbH, klinik bilgileri ve üreticilerin ürün haberlerini doğru bir şekilde bildirmek için her türlü çabayı göstermektedir, ancak ürün taleplerinin geçerliliği veya yazım hatalarından sorumlu değildir. Yayıncı ayrıca, reklam verenler tarafından yapılan ürün adları, hak talepleri veya beyanlardan da sorumlu değildir. Yazarların görüşleri kendilerine aittir ve bunlar Dental Tribune International GmbH'nin görüşlerini yansıtmayabilir.

Dergi Adı Dental Tribune Türkiye, *Yayın Türü* Süreli - Yaygın, *Basım Tarihi* 18.01.2022

Abone ücreti: 1 Yıllık (2 Sayı) 30,00 TL

■ Dental Tribune Türkiye, Dişhekimliği Dergisi abonelerine ücretsiz olarak gönderilir.

Dental Tribune Türkiye Cilt: 18 Sayı: 4 Genel Sayı: 92
Yayıncı: **Vestiyer Yayın Grubu**

Sahibi	*Bülent Manav*
Editör	*Dr. Evren Sütekin*
Yayın Kurulu (Soyadı alfabetiğine göre)	*Dt. Mustafa Bekerecioğlu* *Dr. Taylan Can* *Doç. Dr. Alper Sinanoğlu* *Prof. Dr. Mustafa Kemal Ünsal*
Kurumsal Satış Müdürü	*Elif Taman Yazıcı*
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü	*Rahmi Çelikağ*
Yazı İşleri	*Elvan Genç*
Çeviri	*Dt. Abdulkadir Tiftik*
Dental Tribune Grafik	*Hakan Zengin*
İdare Yeri	*Meridyen İş Merk.* *Eski Çırpıcı Yolu No:1/330* *34010 Merter / İstanbul / Türkiye*
Telefon	*+90 212 481 02 20*
Faks	*+90 212 481 02 46*
internet	*www.vyg.com.tr / www.dentiss.com*
e-posta	*bilgi@vyg.com.tr*
Basım Yeri	*Hat Bakı Sanatları San. ve Tic. Ltd. Şti.* *Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi* *A Blok No: ZA5 Topkapı / İstanbul* *Tel: 0212 613 75 96* *Matbaa Sertifika No: 49114*

CranioCatch, Kısa Sürede Hedefini Aştı

"Diş Hekimliğinde Yapay Zeka Çözümü" CranioCatch, paya dayalı kitlesel fonlama sistemi ile hisselerinin yüzde 9,6'lık kısmını yatırımcılara açtı. Şirket, 13 Aralık'ta başlayıp maksimum 2 ay süresi olan yatırım turunda, ilk 12 saatte hedefini aşmayı başardı.

Şirket, fonbulucu Paya Dayalı Kitle Fonlama Platformu'nda yatırım turuna katıldı ve 19'u nitelikli olmak üzere 1024 yatırımcıdan yüzde 145,3 oranında ön yatırım talebi toplandı. Böylece 2 ay süresi olan yatırım turu, ilk 12 saatte sonuçlandı. DT

Diş Hekimliği Değişirken Yol Gösterecek Yeni Kitap

Covid-19, diş hekimliği mesleğinde değişimleri kaçınılmaz kılıyor. Vestiyer Yayın Grubu etiketiyle sunulan yeni bir kitap, bu değişimde diş hekimlerinin yanında. "Minimal Girişimsel Diş Hekimliği ile Atravmatik Restoratif Tedavi Sanatı ve Bilimi" isimli eser, minimal girişimsel yaklaşım ve bu konsepte uygun aerosol oluşturmayan Atravmatik Restoratif Tedavi'yi, tüm detaylarıyla anlatılıyor. Çok değerli bir çeviri editörü ekibinin imzasıyla Türkçeye kazandırılan kitabı, Prof. Dr. Ece Eden'den dinledik.

"Minimal Girişimsel Diş Hekimliği ile Atravmatik Restoratif Tedavi Sanatı ve Bilimi" isimli eseri Türkçeye kazandırdınız. Öncelikle bu kitabın önemi hakkında neler söylemek istersiniz?

Kitap isminden de anlaşıldığı gibi öncelikle minimal girişimsel diş hekimliğinin mantığını bilimsel verilerle kolaylıkla anlaşılır bir şekilde anlatıyor. Kitabın hiç şüphesiz en önemli özelliği ise Atravmatik Restoratif Tedavi'nin tüm özelliklerini, yürütülen bilimsel çalışmaları ve tarihsel gelişimini onun yaratıcısı olan Jo E. Frencken tarafından kişisel deneyimler eşliğinde sunuyor olması.

Kitapta yer alan çok değerli Çeviri Editörü ekibinin çalışmalarından biraz bahseder misiniz?

Bu kitabın tercümesinde Ankara Üniversitesi'nden çok değerli hocalarım Prof. Dr. Şaziye Sarı, Prof. Dr. Zeynep Ökte ve Selçuk Üniversitesi'nden Prof. Dr. Sibel Yıldırım ile birlikte çalışmak hepimiz için çok keyifliydi. Kitaptaki bölümlerin tercümesini kendilerini tanımaktan büyük mutluluk duyduğumuz genç arkadaşlarımız gerçekleştirdi. Çok emek verilen bu sürecin ardından bize düşen, gençlerle birlikte ifade birliği sağlayarak ve ortak bir dil oluşturarak kitabı en anlaşılır şekilde okuyucu ile buluşturmak oldu.

Kitap üzerindeki çalışmalarınız ne kadar sürdü?

Kitabı tercüme etme fikri pandeminin uzayacağının farkına başlamamızla Mayıs 2020'de ortaya çıktı. Yaşamın herkes için değişmesi ve hayatın akışının gelişmelerle etkilenmesi nedeni ile ekibin oluşturulması ve tercüme süreci tahminimizden biraz daha uzun sürmüş oldu ve kitap ancak Eylül 2021'de son haline geldi.

Kitabın önsözünde, "Bildiğimiz anlamda diş hekimliğinin bitmekte olduğunu çok çabuk algıladık. Gelecekte diş hekimliğinin nasıl olacağını konuştuk, tartıştık." diyorsunuz. Diş hekimliğinin geçirdiği değişim ve minimal girişimsel diş hekimliği hakkında neler söylemek istersiniz?

Hava yolu ile bulaşan bir hastalık olarak Covid-19, diş hekimliği mesleğini doğrudan etkiledi. Buna paralel olarak çürük diş dokusunun uzaklaştırılması ve aerosol oluşumu arasındaki yakın ilişki ve diş çürüğünün nasıl bir hastalık olduğuna olan bakış açısının değişmesi diş hekimliği mesleği açısından da bazı değişimleri kaçınılmaz kıldı. Diş çürüğünün tedavisinde restoratif tedavi ile rehabilitasyon sağlamaktan öteye gitmeyen uygulamalar bugün sağlıklı dokunun korunması ve sağlığın idame ettirilmesi amacıyla minimal girişimsel yaklaşımı gündeme getirmiştir. Bu değişim klinik pratiğimizde de değişimlere yol açmaktadır. Bu noktada yayımlanan bu yeni kitapta minimal girişimsel yaklaşım ve bu konsepte son derece uygun aerosol oluşturmayan bir uygulama olan Atravmatik Restoratif Tedavi tüm detaylarıyla anlatılmaktadır.

Jo E. Frencken'in bu eseri, ülkemizde diş hekimleri için hangi boşlukları tamamlıyor? Okurlar, kitapta neler bulacak?

Bu kitap okurlara, Minimal Girişimsel Diş Hekimliğinin mantığını anlatırken Atravmatik Restoratif Tedavinin nasıl doğru şekilde uygulanabileceğini ve etkin bir tedavi biçimi olarak günlük diş çürüğü tedavisindeki yerini anlamalarını sağlayacak bilgiler sunmaktadır. Atravmatik Restoratif Tedavi ile klinik yada saha koşullarında uygulama yapabilmek için gerekli faydalı pek çok ipucu bilimsel veriler ile kafada soru işaretleri bırakmayacak şekilde sunulmuştur.

Kitaptan kimler yararlanabilir?

Kitap, klinik pratikte diş çürüğü tedavisine modern yaklaşımı bilimsel kanıtlara dayalı olarak öğrenmek isteyen diş hekimliği öğrencileri için çok yararlı bir kaynaktır. Ayrıca tüm klinisyenlerin diş çürüğü konusundaki bilgilerini tazelemek ve özellikle aerosol oluşturulmadan diş çürüğünün el aletleri ile uzaklaştırılması esasına dayalı Atravmatik Restoratif Tedavi ile ilgili bilgi sağlaması açısından çok faydalı olacaktır.

Prof. Dr. Ece Eden

Vestiyer Yayın Grubu, daha iyi bir diş hekimliği için vazgeçilmez bir kaynak olan mesleki kitaplara bir yenisini eklemekten mutluluk duyar. Detaylı bilgi için 0212 481 02 20 numaralı telefona ulaşabilir, kitabı www.drvesta.com sitesinden inceleyebilir ve satın alabilirsiniz. DT

Pandeminin Klinik Tasarımlarına Etkisi: Minimum Temas

Diş ve estetik poliklinikleri özelinde uzmanlaşan Mimar İpek Baycan Magriso, pandemi koşullarının klinik tasarımlarına etkisi ve yeni nesil klinik tasarımlarında öne çıkan kriterler hakkındaki görüşlerini aktardı.

Diş ve estetik poliklinikleri özelinde uzmanlaşan Mimar İpek Baycan Magriso, pandemi koşullarının klinik tasarımlarına etkisi ve yeni nesil klinik tasarımlarında öne çıkan kriterler hakkındaki görüşlerini aktardı.

WAF 2021 Awards "Health: Future Projects" kategorisinin jüri üyeleri arasında yer alan İpek Baycan Architects Kurucusu Mimar İpek Baycan Magriso, 9 senedir klinik mekanları üzerine çalışıyor. Sağlık mekanlarının işlerliği ve fonksiyonların birbiri ile ilişkisinin tasarımda önemli bir rol oynadığına dikkat çeken mimar, bir diş kliniğinde sterilizasyon ve laboratuvar birimini klinik muayene odalarının bulunduğu bölgede kurgularken, röntgen odasının kamusal alana yakın ve resepsiyon ile entegre bir mahalde olmasına özen gösteriyor. Bu tip işlerliği ve verimliliği artıran kurgular sağlık mekanlarında hayati önem taşıyabiliyor, hekimlerin ve personelin kamusal alandan ayrı sirkülasyon hatlarını oluşturmasına yardımcı oluyor. Yönetmeliğin getirdiği pek çok regülasyon; kapı ebatları, açılış yönleri, ergonomik mesafe kurguları ve metre kareye yansıyan bu tip gereklilikler mimarları zorlamaktan ziyade bir tanımlayıcı olarak daha en baştan bu farkındalıkla planlama yapılabilmesine olanak veriyor.

Mimar Magriso, pandemi dönemi ile beraber gelen yeni kurallar ve koşullar altında kliniklerin tasarım sürecinde deneyimlediği yenilikleri ise şu şekilde aktarıyor: "Pandeminin getirisi ile randevulu çalışma düzenlerindeki sıkı kurallar daha seyrek bekleme mekanları kurgulayabilmek gibi mekânsal ve metrekaresel değişikliklere de ön ayak oldu. Eskiden klinik içinde refakatçiler için ikili üçlü düşünülen ziyaretçi modülleri artık tamamen ortadan kalktı mesela. Bu gibi mekânsal özellikler bazında değişikliklerin yanı sıra daha teknik gereksinimler; havalandırmalarda hepafiltre entegrasyonları; tüm mahallerin sensörlü kapılara sahip olup; kişinin bir yere minimum temasla ulaşabilmesi kurguları pek tabii ön plana çıktı."

Geleceğin klinikleri...

Türkiye'de sağlık turizmi büyük bir heyecan yaratıyor ve geleceğin klinikleri de bu yönde gelişiyor. Bu sayede eskinin o apartman dairelerinde yer alan muayene mantığından uzaklaşmış olan ve git gide çok daha enternasyonal, çeşitli regülasyonlara ve akreditasyonlara ev sahipliği eden poliklinik kurguları oluşmaya başlıyor. Kendi kapsamında konaklamaya kadar tüm entegrasyonu sağlayan, ziyaretçilerin kendileri için belirlenen işlemler ve iyileşme

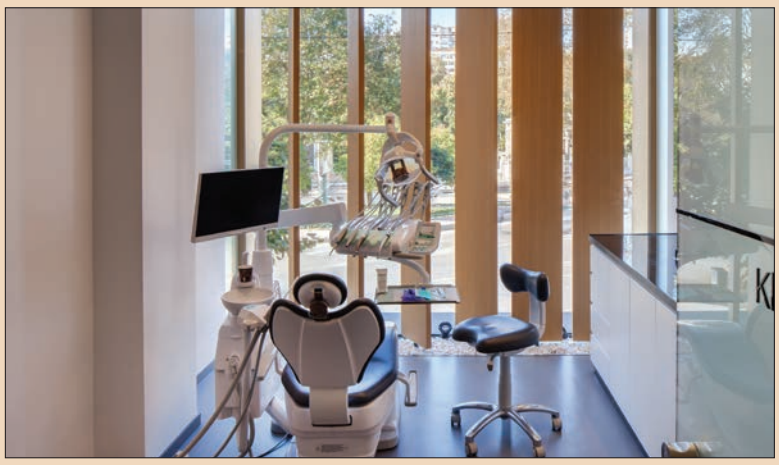

süreçleri kapsamında ihtiyaç duyabilecekleri her şeyi onlara paket olarak sunan klinik sistemleri, geleceğin klinik işletme modelleri arasında yer alıyor.

Butik çalışmaya özen gösteren ve konusunda bir marka haline gelmiş hekimlerin özelleşen kimliklerini gösteren klinik mekanlarının da söz konusu olduğuna değinen Mimar Magriso, "Bu mekanların ana vurgusu kliniğin kimliğinin hekimin özgünlüğü ile ilişkilenmiş olması üzerine oluyor. Bunun için hekimin hayalindeki işleyiş mantığını çok iyi koklamak ve tam da ona uygun bir kılıf oluşturmak hem projesel başarıyı hem de müşteri memnuniyetini beraberinde getiriyor." diyor. DT

Doğaya Bir Adım Daha Yakın

Dijital Diş Hekimliğinde Oklüzal Konseptler ve Sofistike Estetik

Atsushi Hasegawa, Japan

Bu makale ilk olarak digital international magazine of digital dentistry Vol.2, 3/2021 sayısında yayınlanmıştır.

Bir dental restorasyon yalnızca bir estetik restorasyon değildir; pek çok gerekliği sağlamalı ve mevcut sistem ile mükemmel bir uyum göstermelidir. Bu makalede fonksiyonu, yüksek estetiğe sahip, fonksiyonel ve çok doğal bir diş restorasyonuna giden yolu tartışacağım.

Felsefem

Dental teknisyenlerin hedefi, doğal dişler ve mandibular hareketler ile uyum içerisinde restorasyonlar üretmektir. Restorasyonlar vücuda mevcut fonksiyonları inhibe etmeden, çiğneme fonksiyonları ve telaffuzu tatmin edecek haliyle yerleştirilmelidir. Restorasyonun amacına ulaşmak için mandibular hareketler ve iskeletsel formu ile birlikte temporomandibular eklemi ve her bir dişin anatomik şekillerini derin bir şekilde analiz etmek ve anlamak gerekmektedir. Her bir dişin anatomik şekilleri ile mandibular hareketler arasında fonksiyonel bir ilişki bulunmaktadır. Çiğneme yapılarını rekonstrükte etmek için bu ilişki önemli bir temel konseptir. Dental teknisyenin bu konsepti anlaması ve uygulaması sonucunda anterior ve posterior dişler statik ve dinamik hallerinde mevcut harmoniyi sürdürürler. Posterior dişler anterior dişleri dikey basınçtan korurken, anterior dişler posterior dişleri lateral kuvvetlerden korurlar. Oklüzyon çok çeşitli olduğundan bizim dental teknisyenler olarak rolümüz bu kompleks hareket mekanizmasını, temporomandibular eklemin hareket yolunu (mandibular hareket) ve dentisyonu (oklüzal sınırlar) anlayarak bunu protez yapımındaki günlük işimize yansıtmaktır.

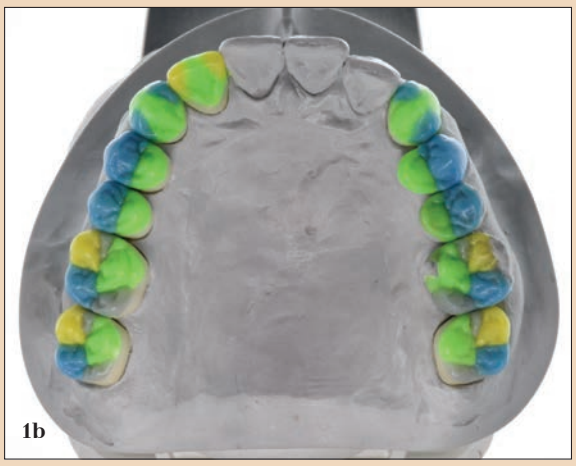

Resim 1a ve 1b. Dental teknisyen Dieter Schulz tarafından uygulanan doğal wax-up tekniği (a) ve Prof. Rudolf Slavicek tarafından uygulanan sıralı fonksiyonel oklüzyon (b).

Resim 2a ve 2b. Şiddetli periimplantitis ile başlangıç durumu.

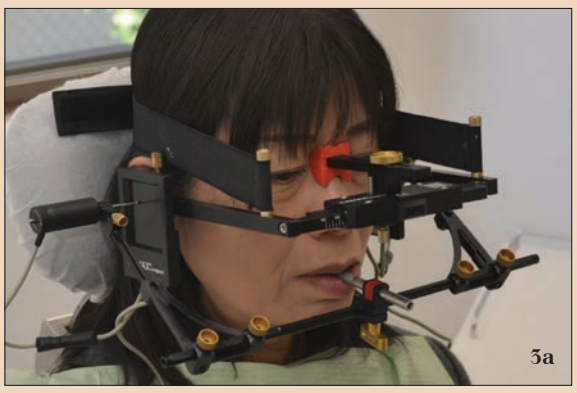

Resim 3a ve 3b. Yüzarkı ve Artex CR'a transfer yoluyla elde edilen kapsamlı hasta verileri.

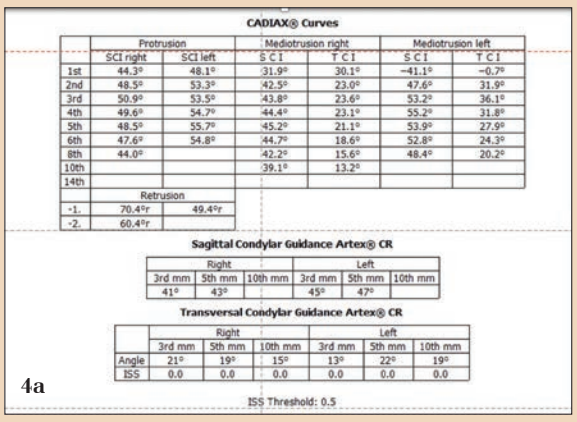

CADIAX® Curves

	Protrusion		Mediotrusion right		Mediotrusion left	
	SCI right	SCI left	S C I	T C I	S C I	T C I
1st	44.3°	48.1°	31.9°	30.1°	−41.1°	−0.7°
2nd	48.5°	53.3°	42.5°	23.0°	47.6°	31.9°
3rd	50.9°	53.5°	43.8°	23.6°	53.2°	36.1°
4th	49.6°	54.7°	44.4°	23.1°	55.2°	31.8°
5th	48.5°	55.7°	45.2°	21.1°	53.9°	27.9°
6th	47.6°	54.8°	44.7°	18.6°	52.8°	24.3°
8th	44.0°		42.2°	15.6°	48.4°	20.2°
10th			39.1°	13.2°		
14th						

	Retrusion
-1.	70.4°r
-2.	60.4°r

Sagittal Condylar Guidance Artex® CR

Right			Left		
3rd mm	5th mm	10th mm	3rd mm	5th mm	10th mm
41°	43°		45°	47°	

Transversal Condylar Guidance Artex® CR

	Right			Left		
	3rd mm	5th mm	10th mm	3rd mm	5th mm	10th mm
Angle	21°	19°	15°	13°	22°	19°
ISS	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ISS Threshold: 0.5

4a

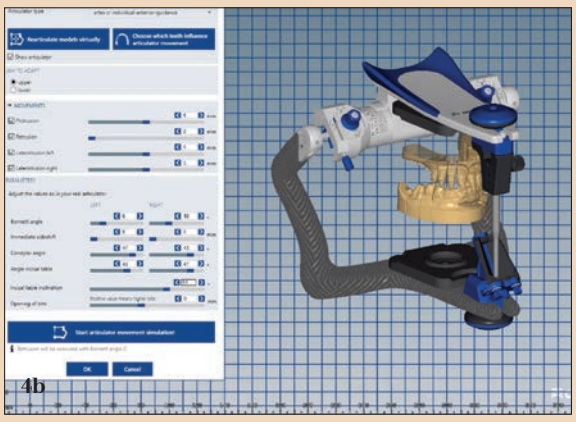

Resim 4a ve 4b CADIAX verileri yüklenen sanal artikülatör.

Benim uzmanlığım oklüzyon tasarımı alanında olduğundan kendimi elinden pek çok iş gelen bir teknisyen olarak görüyorum. Çünkü tüm dental restorasyonlar, örneğin implantlar ya da parsiyel protezler hatta küçük inlayler bile oklüzal yüzeylere sahiptir. Dental teknisyen Dieter Schulz'un doğal wax-up tekniğini ve Prof. Rudolf Slavicek'in sıralı fonksiyonel oklüzyon felsefelerini çalıştım (Resim 1a ve 1b). Bu yaklaşım ve teknikler laboratuvarımızdaki günlük iş akışımın temelini oluşturmaktadır.

Fonksinel ve Estetik Gereksinimleri Birleştirmek

Elli yaşında kadın hasta şiddetli peri implantitis tanısı ve fonksiyonel ve estetik bir restorasyon beklentisi ile laboratuvarımıza geldi (Resim 2a ve 2b). Şiddetli periimplantitise yönelen tedavi planımızda hedefimiz yeni implantlar yerleştirip en nihayetinde ortalama estetiği yükseltmekti. Tedavi planımızın uygulamasında ilk aşama Zolid FX Multilayer (Amann Girrbach) kullanarak mandibular anterior dişler dışında tam oklüzal rekonstrüksiyonu sağlamaktı. Bunun gibi çok yoğun oklüzal rekontrüksiyon gerektiren vakalarda mümkün olduğunca fazla hasta verisi toplamak çok önemlidir. Bu sebepten, CADIAX sistemini (GAMMA Medizinisch-wissenschaftliche Fortbildungs-GmbH) kullanarak çene hareket verilerini elde ettik. Yüzarkı transver verileri Artex CR (Amann Girrbach) ve CADIAX verileri ile kombine olarak çene hareketlerini sanal artikülatörde oluşturmak için gereklidir (Resim 3a ve 3b).

Tasarım süresince bazı anahtar noktalara konsantre oldum ve sonunda sanal artikülatörde bunları onayladım. En önemli noktalar posterior diş bölgeleri gibi oklüzal destek noktaları oldu. Bunlar interküspidasyon sırasında ya da vertikal boyut stabilizasyonunda önemlidir. Bu yapılar eklemi basınçtan ve anterior dişleri aşırı yüklenmeden korumaktadır.

Bu bilgilere dayanarak, doğal wax-up tekniği ve sıralı fonksiyonel oklüzyonun özellikle uygun olduğunu düşünüyorum. Sanal artikülatör yardımı ile tüm yönlerde tüm çene hareketlerini kontrol edebiliyorum (Resim 4). Kaninler posterior dişleri aşırı yüklenmeden koruduğu için önemlidir. Kaninlerin rehber açıları kraniomandibular sistem ile koordine edilmeli ve posterior dişleri etkilememelidir. Anterior dişler konuşma, dudak fonksiyonu ve elbette estetik -doğal bir gülümseme- için önemlidir. Gerçek hasta durumunu yeniden oluşturmak için 2D ve 3D resimleri mükemmel oryantasyonlarda kullanıyorum (Resim 5a ve 5b).

Ceramill Motion 2 (Amann Girrbach) kullanarak tatmin edici mölleme sonuçları elde ediyorum fakat eğer daha iyi estetik sonuçlarla birlikte daha fazla yüzey yapısına ulaşmak istersem yüzeyleri manuel olarak oluşturuyorum. Aletlerimi dikkatlice seçiyorum çünkü bu prosedür sürecinde zirkonyumun yontulması, çatlaması ya da kontamine olması özellikle kaçınılması gereken bir durumdur (Resim 6a ve 6b). Manuel yüzey oluşturma prosedürleri doğal bir görünüş için güzel küçük detaylar ve morfolojiler sağlamaktadır. Bunun içinde anterior dişler için gereken perikimati ve transvers sırtlar da bulunmaktadır.

Sinterleme işleminin ardından bitim için mükemmel temele ulaşıyorum (Resim 7a ve 7b). Oklüzal temaslar glaze işleminden önce elle cilalanıyor. Doğal bir parlama için son vurguları boyama ve glazing ile gerçekleştiriyorum. Benim bakış açıma göre Zolid FX Multilayer'ın en büyük avantajı dijital olarak tasarlanmış formu hassas bir şekilde üretebiliyorum. Bunun gibi kompleks vakalarda mümkün olduğunca fazla son dokunuşlar yapıyorum (Resim 8a ve 8b).

Sonunda, lateral hareketlerde ve protrüzyonda rahatsız edici temaslar olmadan kanin rehberliğine erişiyorum. Bu hareketler sanal Artex CR'da (Resim 9a ve 9b) oluşturduğun şekilde yeniden

→ DT Sayfa 5

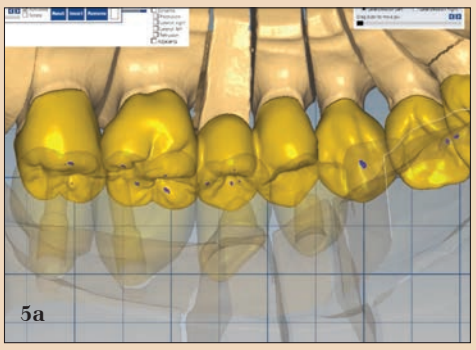

Resim 5a ve 5b. Tasarımla kombine edilen 2D ve 3D resimler hasta durumunu yeniden oluşturmak için mükemmel bir zemindir.

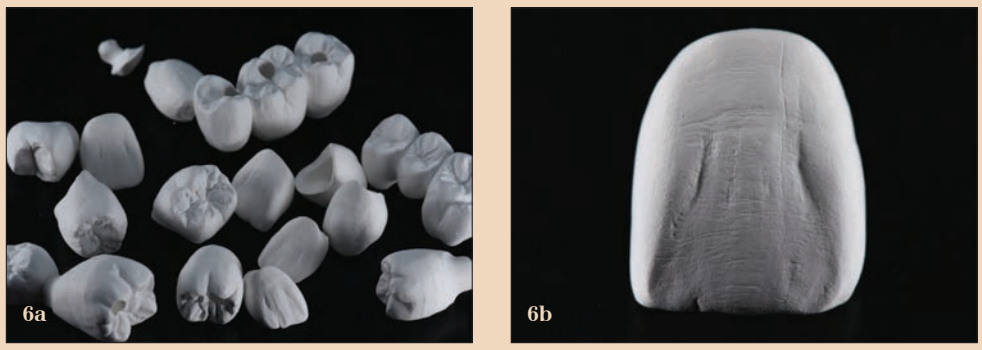

Resim 6a ve 6b. Manuel yüzey uygulamaları sonrası güzel yüzey sonuçları.

← DT Sayfa 4

sağlanıyor. Koordine iş akışının manuel artikülatörden sanal artikülatöre aktarılması gerçekten çok maharetli ve benim günlük işlerimi gerçekleştirmemi sağlıyor. Bu ancak üretici, hem artikülatör hem de CAD/CAM sistemlerini koordine ederse başarılı bir şekilde işliyor ki bu ürünler bunu başarıyla sağlıyor.

Fonksiyon benim günlük laboratuvar yaşamımın önemli bir parçası ve oldukça etkili malzemelerle kombine olarak fonksiyonun sanal uygulamalarının varlığından ve işimi kolaylaştırmalarından ötürü şükran doluyum. Benim yaklaşımıma göre, zirkonya, özellikle de Zolid FX Multilayer, yüksek estetik ve gücü sağlaması ile ideal durumdadır (Resim 10a ve 10b). Zirkonya bazı dezavantajlara da sahiptir. Örneğin eğer kuron yanlış bir şekilde yüklenirse periodontitise ya da kondil preparasyonu ile ilgili sorunlara yol açabilir. Böylece bizim dental teknisyenler olarak vazifemiz oklüzyon ve fonksiyonu göz önünde tutmaktır.

Müşterilerime beni her gün heyecanlı işlerle buluşturdukları için teşekkür etmek istiyorum. DT

Resim 7a ve 7b. Sintering işlemi sonrasında yüzey yapıları halen görünmekte.

Resim 8a ve 8b. Doğal bir parlaklık için vurguları boyama ve glazing ile birlikte uyguluyorum.

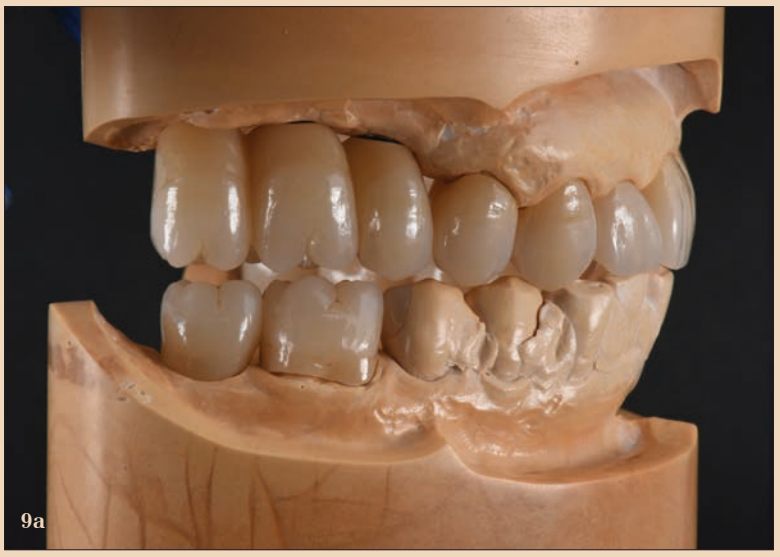

Resim 9a ve 9b. Mükemmel oklüzal yüzeyler ve çene hareketleri süresince kanin rehberliğinde kontrol.

Resim 10a ve 10b. Yüksek estetik ve fonksiyonel sonuç.

Yazar Hakkında

Atsushi Hasegawa dental teknisyen olarak çalışmak için lisansını 1996 yılında elde etmiş ve 1998'te Japonya Yokosuka'daki Kanagawa Dental Üniversitesi'nde mezuniyet sonrası programında çalışmalarını tamamlamıştır. Ardından 11 yıl boyunca Japonya Tokyo'da bir dental laboratuvarda çalışarak oklüzal konseptler alanında spesifik bilgi ve yetenekler kazanmıştır. 2008 yılında Japonya Chigasaki'de Organ Dental Lab adında kendi laboratuvarını açmıştır. Bugün Hasegawa bilgilerini seminerler vermek yoluyla Japonya ve tüm dünyada paylaşmaktadır. Kendisine web sitesi yoluyla ulaşılabilir: www.organdental.jp

Diş Klinikleri Nasıl Dijitalleşir?

Diş hekimleri, kliniklerinde birçok farklı yazılımdan yararlanıyor. Yeni nesil klinik yönetim sistemi Medicasimple, evrak işlerini dijitalleştirme, hasta deneyimini iyileştirme, stok ve bütçe takibi gibi birçok süreci kolaylaştırıyor. Medicasimple'ın Kurucu Ortağı Altuğ Güzeloğlu'na diş klinikleri nasıl dijitalleşebilir diye sorduk.

Altuğ Güzeloğlu

Medicasimple ne zaman kuruldu? Ekibiniz hakkında bilgi verir misiniz?

Medicasimple, daha önceki ismiyle Medicalike, Eylül 2018'de sağlık sektörüne özel dijital pazarlama hizmetleri vermek amacıyla kuruldu. 2021 yılı itibariyle ise sadece diş hekimleri için yazılım geliştiren bir firma haline geldi. Türkiye'nin başarılı üniversitelerinden mezun olmuş 11 kişilik sürekli büyüyen bir ekibiz. Ekip arkadaşlarım ve iş ortaklarımızla birlikte klinik yönetimi teknolojilerinde yeni bir altın standart oluşması için çalışıyoruz.

Diş hekimlerine ne tür hizmetler sunuyorsunuz?

Klinik iş akışlarında gerçekleştirilen çoğu manuel süreci otomatize edip, bu süreçlerde hekimlerin, klinik yöneticilerinin ve ekiplerinin omuzlarındaki ağırlığı teknolojiyle hafifletiyoruz. Yani tüm klinik paydaşlarının hayatlarına dokunuyoruz diyebilirim. Bunların yanında tedavi planı kabul oranından, takvimlerin randevularla doldurulmasına kadar birçok önemli metriğin iyileştirilmesinde de katkı sağlıyoruz.

Hasta deneyimini iyileştirmek ve klinik içi süreçleri kolaylaştırmak için çağımızda dijitalleşmek kaçınılmaz. Önemli olan bu durumun bir an önce farkına varmak ve hızlı bir şekilde uyum sağlamak kliniğe yapılabilecek en iyi yatırımlardan bir tanesidir.

Bulut tabanlı sistem nedir? Diş hekimlerine ne tür avantajlar sağlar?

Bulut kavramı, verilerin fiziksel sunucu ihtiyacı olmadan internetteki bir sunucuda tutulması anlamına geliyor. Yani bulut sistem bize her yerden ve her cihazdan verilere erişim imkânı sunuyor. Evinizden, cep telefonunuzdan, tabletinizden kısacası internete erişiminiz olan her yerden kliniğinize erişebiliyorsunuz. Bu durum, bulut sistem kullanan klinikler için fiziksel sunucu maliyetleri ve yazılım güncelleme yedekleme ihtiyacının ortadan kalkması anlamına geliyor.

Bir diğer üstünde durmamız gereken önemli konu ise veri güvenliği. Teknoloji nasıl faydamıza olan konularda ilerlediyse, bu ilerleme eski sistemler için de dezavantaj haline geldi. Bugün birçok kliniğin eski sistemler sebebiyle veri anlamında ciddi güvenlik açıkları verdiğini görüyoruz. Güvenlik açıklarına ek olarak hırsızlık, yangın, sel veya kullanılan bilgisayarlarda oluşacak kalıcı hasarlar ile veri kayıpları da olası riskler olarak karşımıza çıkıyor. Çağımızda artık klinik yöneticileri, tüm cihaz ve lokasyonlardan klinik verilerine ulaşabilmeli, klinik iş akışlarını doğru biçimde otomatize edebilmeli ve hasta deneyimini dijitalin de yardımıyla bir üst seviyeye çıkarabilmeliler.

Diş kliniklerinde dijitalleşirken gördüğünüz hatalı uygulamalar var mı? Şunu yapın bunlardan kaçının diyebileceğiniz noktalar?

Bugün bir kliniğin dijitalleşme yatırımı yapması için bakması gereken en önemli husus önümüzdeki 5 seneye dair yeterlilikler olmalıdır. Hasta iletişimini otomatize edebilme, online randevu, online ödeme vb. daha birçok teknolojik gelişmeyi uygulayabiliyor olmak ve bu verileri çok iyi bir sistemde tutmak kliniğin büyümesinde ve ilerleyen dönemlerde kliniğin satılmasında da etkili rol oynayacaktır. DT

Medicasimple ekibi

Dijital Dünyada Daha Görünür Olmak İçin

Medicasimple'ın Kurucu Ortağı Altuğ Güzeloğlu, dijital dünyada görünürlüğünü artırmak isteyen diş klinikleri için 2 noktaya işaret ediyor.

Video artık yeni TV!

Dijital dünyada görünürlüğe videoların etkisi çok büyük. Düzenli video içeriği üretmek, Google'a "Bu konuda güncel gelişmeler burada, beni artık en ön sıralara alabilirsin." demenin önemli bir yolu. Bu sebepten bol bol video içerik üretmelerini ve bunu ilgili mecralarda düzenli olarak yayınlamalarını tavsiye ederim.

Google Benim İşletmem

Basit ancak göz ardı edilebilen veya önemsenmeyen bir nokta: "Google Benim İşletmem". Herhangi bir işletme ya da hekim ismini arattığınızda Google, özellikle kişinin lokasyonuna yakın öneriler sunuyor. O zaman kliniğinizin bulunduğu mahalledeki veya semtteki kişilerin sizi keşfetmesini sağlamak için buraya odaklanmanız önemli. Burayı geliştirmek için de kısa bir araştırma ile birçok bilgiye internet üzerinden ulaşılabilir. Bizim de birkaç önerimiz; istenen tüm bilgiler ve fotoğraflar eksiksiz girilmeli, en az 2 haftada 1 gönderi paylaşılmalı ve tercihe göre hastalara SMS / e-posta ile link göndererek buraya yorum atmaya yönlendirilmeli. Yazılan yorumlara ise hızlı ve kurumsal bir dil ile dönüş yapmak, tedaviye dair detay vermemek çok önemli.

Hedefimiz Ağız ve Diş Bakım Kategorisindeki Payımızı Artırmak

Elektronik perakendecisi MediaMarkt, geniş ürün yelpazesiyle içerisinde teknoloji barındıran binlerce ürünü tüketicilere sunuyor. Şirket, pandemi süreciyle öne çıkan sağlık ve hijyen ürünlerinde de ürün gamını her geçen gün genişletiyor.

Elektronik perakendecisi MediaMarkt, geniş ürün yelpazesiyle içerisinde teknoloji barındıran onlarca kategoriden binlerce ürünü tüketicilere sunuyor. Bu kategorilerin arasında özellikle pandemi süreciyle tüketicilerin her zamankinden daha fazla talep gösterdiği sağlık ve hijyen ürünleri ise dikkat çekerken en çok ilgi genellikle akıllı saatler ve bilekliklere, yürüme bandı, tansiyon ölçerler ve akıllı diş fırçalarına yöneliyor.

Bu kategorilerdeki ürün gamını her geçen gün daha da genişleten MediaMarkt, geçtiğimiz günlerde de şarjlı diş fırçalarına ve bağlantılı fırçalamaya öncülük eden P&G markası Oral-B ile iş birliği gerçekleştirmiş ve güçlerini birleştirmişti.

Oral-B Standları MediaMarkt'ta

Oral-B'nin bu yenilikçi teknolojiye sahip ürününü bünyesinde satışa sunan MediaMarkt, buna ek olarak seçili mağazalarında oluşturduğu alanlarda da interaktif diş fırçalama koçluğu, fırçalama modları, fırça başlığı değiştirme rutinleri, hassas diş eti temizliği ve etkili diş beyazlatmaya dair fırça kullanım modları gibi günlük diş temizliğinde hayatı kolaylaştıran hem teknik hem pratik bilgiler sunuyor. Oral-B standları, MediaMarkt'ın farklı illerdeki yaklaşık 20 mağazasında bulunuyor.

Ağız bakım ürünlerinde sundukları geniş ürün çeşitliliğiyle ağız bakımında da işin uzmanı olduklarını belirten MediaMarkt Türkiye Satınalmadan Sorumlu İcra Kurulu Üyesi Faruk Kocabaş "Oral-B'nin diş fırçalarını teknoloji raflarına taşıyan inovasyonu bizim gibi son kullanıcıya ulaşan satış noktaları için çok değerli. Yeni açılan her kategori beraberinde yeni bir alan yaratıyor. O alan büyüdükçe rekabet artıyor ve bundan günün sonunda yine tüketici kazanıyor. Oral-B ve P&G'nin güç ve inovasyonu bizim uzmanlığımız ve tüketiciye sunduğumuz güvenle birleşince müthiş bir sinerji ortaya çıkıyor. MediaMarkt olarak ağız ve diş bakım kategorisinde adres olacak ürün çeşitliliğimiz, mağaza içi yatırımlarımız ve dijital kanalımız ile müşterilerimize en yeni teknolojileri ulaştırıyoruz. Bu alandaki hedefimiz ise mevcut payımızı daha da artırmak ve sunduğumuz teknolojik ürünlerle ağız bakımının da uzmanı olduğumuzu göstermek" dedi.

P&G Türkiye, Kafkasya, Orta Asya Sağlık Bakımı Ticari Operasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Burak Akkiriş ise şöyle konuştu "Ağız bakımda devrim yaratan diş fırçamız Oral-B iO'da OLED interaktif ekranı, kullanıcıları optimum temizleme basıncını uygulamaları konusunda yönlendiren akıllı basınç sensörü, yapay zekayla desteklenen 3D AI Brushing Recognition teknolojisi ve her fırçalama süresini takip eden görsel zamanlayıcı ile fırçalama konusunda daha önce görülmemiş bir adım olarak yeni bir sektör standardı belirliyor. Son teknolojiye

sahip ürünümüzün, tüketicilerin sıklıkla tercih ettiği MediaMarkt mağazalarında ve mediamarkt.com.tr'de satışa çıkmasından büyük mutluluk duyuyoruz." DT

“Toplum Ağız Sağlığı Yasası Çıkarılmalıdır”

Türkiye’de tıp ve diş hekimliği tarihi denince ilk akla gelen isimlerden Prof. Dr. İlter Uzel’e, kurucusu olduğu müzenin aldığı ödülü ve dünden bugüne Türkiye’de diş hekimliğinin gelişimini sorduk. Prof. Dr. Uzel, tıpkı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu gibi bir “Toplum Ağız Sağlığı Yasası” çıkarılması gerektiğinin altını çizdi.

Prof. Dr. Uzel balmumu heykeli ile

Kurucusu olduğunuz Türkiye’nin ilk ‘Tıp ve Diş Hekimliği Müzesi’ önemli bir ödül aldı, tebrik ederiz. Bu ödülü anlatır mısınız?

2018 yılı Şubat ayında Seyhan Belediyesi ile protokol imzaladık. Ben Müzenin adına diş hekimliği kelimesinin eklenmesinde ısrar ettim. Amacım diş hekimliğinin Türkiye’deki imajını güçlendirmekti. 9 Kasım 2020 tarihinde Adana Valisi, protokol ve geniş bir katılımla Müze resmen açıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın gerekli incelemeleri ve uygunluk vermesi ile 2021’de Özel Müze statüsü kazandı ve kataloglarda yer aldı.

Öte yandan 550 üyeli bir sivil toplum kuruluşu olan Tarihi Belediyeler Birliği her yıl kent müzeleri için özendirme yarışmaları açmaktadır. Bizim müzemiz 2021 yılında, arşiv ve koleksiyon dalında Türkiye birincisi seçildi. Birincilik beratı, müzemizde teşhir edilmektedir.

‘İlter Uzel Tıp ve Diş Hekimliği Müzesi’ hakkında Kasım 2020’de bir röportaj yapmıştık. Bilmeyenler için müzede sergilenen eser ve objelerden bahseder misiniz?

1972 yılından beri tıp ve bilim tarihiyle ilgilendiğimden ve dünyanın en önemli diş hekimliği müzelerini gezip incelediğimden müzeyi kurarken düzenlemeye, mesleğin evrimi açısından yaklaştım. Ayrıca Anadolu’nun üstünlüğünü vurgulayan kendi çalışmalarım olan minyatürlere ve araştırmaya dayanan suluboya resimlere yer verdim.

Müzedeki diş hekimliğiyle ilgili bilgi belge ve objeler mesleğin gelişmesini vurgulayan seçilmiş objelerdir. Batı kaynaklı objeler daha azdır fakat önemli kitapların tıpkıbasımları mevcuttur. Ayrıca zengin bir ayrı baskı koleksiyonu mevcuttur. Bu arada Atatürk’e ait üst çene kalıbı, Enver Paşa’nın çekilmiş alt sağ azı dişi, Kantorowitz ve Prof. Dr. Pertev Ata’nın kullandığı bazı aletler, Koleksiyoner Haluk Perk’in armağanı 19. yüzyıla ait diş taşı kazgı setini de örnek verebilirim.

Ortodonti, Tıp Tarihi, Diş Hekimliği Tarihi ve Toplum Ağız-Diş Sağlığı ile ilgili 50’ye yakın kitabınız var. Ülkemizde diş hekimliğinin dünden bugüne gelişimini nasıl buluyorsunuz?

Türkiye’de diş hekimliği eğitiminin aceleye getirilerek başlatıldığını, şimdi yaşanan sorunlara da bu yanlış başlangıcın neden olduğunu defalarca yazdım fakat hâlâ meslek “büyüklerimiz” “-haklısın ama…” diyerek geçiştirmektedirler. Bir yandan da bu “yanlış başlangıç”, her şey dört dörtlükmüş gibi “çekirdekli programlar” ile “integrasyon çalışmaları” ile sözüm ona pekiştiriliyor, bir yandan da durmadan yeni fakülteler açılıyor. Diş hekimi sayısı da hızla artıyor.

Sorunlara çözüm getirecek olan “kurmay heyeti” bu meslekte akademik yükselme yapmış öğretim üyeleridir. Bunların hem sahayı çok iyi bilmeleri hem de meslek örgütü ile çok sıkı ilişki içinde olmaları şarttır. Meslek insan sağlığı olduğuna ve üzerinde yaşadığımız ülke de Türkiye olduğuna göre, yurt dışında çalışmak, çok para kazanmak, lüks klinik açmak gibi dünyevi hedefler çizmek yerine gerçekçi olarak Anadolu halkına yönelik stratejiler belirlenmesine öncelik vermek gerekir.

Benim tespit ettiğim ve ısrarla vurguladığım diğer önemli bir husus da yönetimde ve eğitimde etkin tıp doktorlarının diş hekimliği alanını bir tıp alanı olarak görmemeleri ve daima ikinci plana itmeleri ve yapılması gereken reformları küçümsemeleridir. Cumhuriyetin ilk yıllarında Refik Saydam tarafından çıkarılan Umumi Hıfzıssıha Kanunu’nda diş hekimliğinden bir kelime bile yoktu. Bu hoş görülebilir çünkü ülke çok fakirdi sıra ağız sağlığına gelmiyordu. Şimdi bizce mutlaka tüm ülke insanını kapsayan tıpkı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu gibi bir “Toplum Ağız Sağlığı Yasası” çıkarılmalıdır.

Diş hekimliği meslek olarak sürekli gelişiyor, peki insan dişleri ve ağız yapısı nasıl değişiyor?

Evrim süreci canlılarda yavaş ilerler. İnsan çeneleri ve dişleri de evrim tarihinde önemli yer alır. Alt yirmi yaş diş arkasındaki (retromolar bölge) boyut kısalması yirmi yaş diş komplikasyonlarını artırmış ve bu alan bize iyi bir gelir (!) kapısı olmuştur.

Bu yavaş ilerlemeyi karşı öncü “evrimciler” de vardır ki bunun güzel bir örneğini değerli meslektaşım Prof. Dr. Haluk İşeri ile birlikte Ergani Çayönü kazılarında bulunmuş 36 yaşlarındaki bir kadında tespit ettik. Bu kadının iki alt yirmi yaş dişi eksikti, üst kaninler gömülü idi ve süt kaninleri de ağızda idi.

Geçmişten geleceğe bakmak nasıl bir perspektif sağlıyor? Siz tarihçi bir diş hekimi gözüyle diş hekimliğinin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Bence her diş hekimi mesleğinin tarihini ana hatlarıyla da olsa bilmesi ve ilgilenmesi gerekir. Başka deyişle maddi getirisi olmayan bu alan bir “fantezi” veya bir “hobi” olarak görülmemelidir. Yeni yeni kimlik kazanmaya başlayan bu alanla ilgilenilmesi diş hekiminin kültür birikiminin göstergesini değil, hastaları katında mesleğe olan ilgisini de kanıtlar.

Bilim Tarihinin bir alanı olan diş hekimliği tarihinde ünlü bilim tarihçisi George Sarton’un şu sözleri bizi çok yönlü olarak bilinçlendirir: “Bilim adamları ve uygulayıcılar (biz hekimler!) bilimin en son ürünlerini bilmek isterler. Bununla birlikte bilim tarihçisi sadece yeni ürünlerle değil, bunlara yol gösteren ve bunları mümkün kılan gelişmelerle de ilgilenir. Bilimin en son ürünleri bir ağacın meyveleri gibidir, meyveler acil ihtiyaçlarımızı karşılar, ama ağaç olmadan meyveler varlığa gelemez. Bilim tarihçisi bilgi ağacını, bütün kökleri ve dallarıyla birlikte bilmek ister. Bugünün meyvelerini takdir eder ama geçmişin ve geleceğin meyvelerini de ihmal etmez”. DT

Müzenin açılışından bir kare

İdam Edilen Abdolaali, Dental Implantoloji Alanında Araştırma Yapıyordu

İranlı Arman Abdolaali, 17 yaşındayken kız arkadaşını öldürmekten ceza aldı. Genç, reşit olmayan kişilerin işlediği suçlarda ölüm cezası yasak olmasına ve insan hakları örgütlerinin çabalarına rağmen idam edildi. Hapisteyken de eğitimini sürdüren Abdolaali, diş hekimi anne babası için dental implantoloji konulu bir tez üzerinde çalışıyordu.

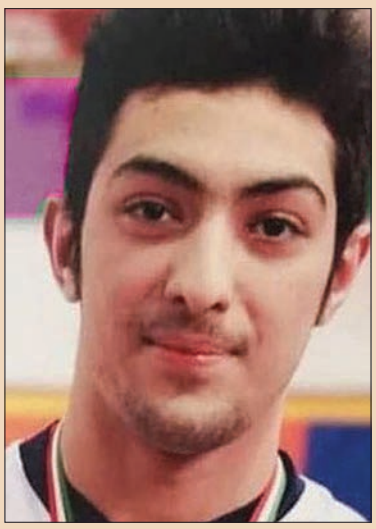

Arman Abdolaali

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ile Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, reşit olmayan kişiler tarafından işlenen suçlarda idam cezasını yasaklıyor. İran’ın da tarafı olduğu bu sözleşmelere ve insan hakları örgütlerinin çabalarına rağmen Arman Abdolaali, 17 yaşındayken işlediği bir suç nedeniyle 24 Kasım 2021’de idam edildi.

Arman Abdolaali, kız arkadaşı Ghazaleh Shakour’u öldürmekten 2014 yılında ölüm cezasına çarptırılmıştı. Önce suçunu itiraf eden Abdolaali, itirafın işkence altında yapıldığını söyleyerek itirafını geri aldı. Kaybolduğunda 19 yaşında olan genç kızın cesedi ise bulunamadı.

Uluslararası Af Örgütü, Arman Abdolaali’nin 2015 ve 2020’de iki kez ölüm cezasına çarptırıldığını, ancak uluslararası tepkilerin ardından infazın her ikisinde de durdurulduğunu açıkladı. Uluslararası Af Örgütü’nün verilerine göre, İran, geçen yıl en az 246 kişiyi idam etti. Ülkede ölüm cezasının infazını denetleyen İran İnsan Hakları Örgütü, son 10 yılda İran’da en az 64 çocuk suçlunun idam edildiğini açıkladı.

Tıp Mühendisliği Okuyordu

Hapiste olduğu dönemde eğitimini sürdürmeye çalışan Arman Abdolaali, Tahran’daki Tarbiat Modaress Üniversitesi’nde yenilikçi bir alan olan Tıp Mühendisliği bölümüne devam ediyordu.

Diş hekimliği alanında öğretim üyesi olan olan anne ve babası için dental implantoloji konusunda bir tez üzerinde çalışan Arman Abdolali’nin yazdığı tez, gencin anısı için projenin diğer araştırmacıları tarafından tamamlanacak. DT

Algan, Kan Durdurucu Ürünleriyle Global Firmalara Rakip Olacak

Yerli milli kan durdurucularıyla öne çıkan Algan Grup Sağlık Hizmetleri, AR-GE çalışmaları sonucu geliştirdiği biyoteknolojik ürünlerle dışa bağımlılığını azaltmayı, ülke ekonomisine katkı sağlamayı amaçlıyor. Kan durdurucu ürün pazarı, dünya genelinde 8.3 milyar dolarlık büyük bir ekonomi. Algan Biotech Genel Müdürü Saylan Utku Bozdağ, tüm global firmalara rakip olacaklarını söylüyor.

Saylan Utku Bozdağ

Algan Biotech firması ne zaman kuruldu? Çalışma alanlarınız nelerdir?

Algan Grup Sağlık Hizmetleri, sektörde mevcut ürünleri ve tedavi yöntemlerini, yüksek biyoteknoloji kullanarak iyileştirmek ve geliştirmek amacı ile Tıp, Biyomedikal Mühendisliği, Biyokimya vb. alanlarda uzman bilim insanları tarafından 2017 yılında kurulmuştur. Algan olarak hedefimiz, tedavide hastalıktan bir adım önde olmak, hastaların tedaviye kolay ulaşmalarını sağlamak, sağlık profesyonellerinin cerrahi operasyonlarını kolaylaştırmak, riski azaltarak insanların hayatta kalma olasılıklarını maximum düzeye çıkarmak ve mevcut tüm tedavi alanlarına odaklanarak yerli üretimi güçlendirmektir. Ülkemizin önde gelen üniversiteleri, bilim insanları ve TÜBİTAK'ın bilimsel ortaklığı ile projelerini yürüten şirketimiz, insan yaşamına katkı sağlayacak yenilikçi ürünler yaratma vizyonu ile çalışmalarını sürdürmektedir.

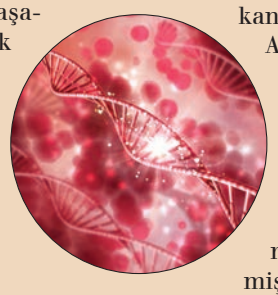

Tübitak-Algan Biyoteknoloji ortaklığıyla yerli ve milli olarak üretilen kanama durdurucu ürününüzü anlatır mısınız? Toz, sıvı, sünger gibi farklı türleri de var değil mi?

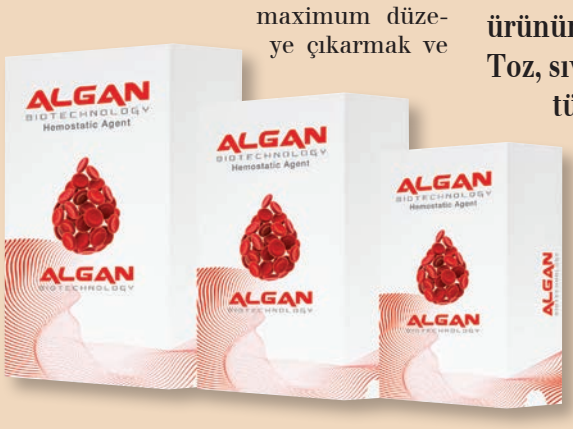

Dünya pazarında çeşitli cerrahi branşlarda ve ameliyatlarda kullanılan farklı kanama durdurucu çeşitleri vardır. Bu ürünler Class I, Class, II ve Class III sınıf olarak üç sınıfa ayrılarak kullanım alanının hassasiyetine göre sınıflandırılır. Class I ürünler, üretim standartları en düşük olan sterilizasyon gerektirmeyen CE belgesine sahip olmayan, biyouyumluluk testleri olmayan ürünlerdir. Class III ürünler ise bir tıbbi ürünün sahip olabileceği en üst düzey belgeye sahip ürünlerdir. Bu ürünler tüm cerrahi branşlarda, ameliyatlarda kullanıma uygun, tüm klinik testleri yapılan ve Avrupa birliğine bağlı akredite kurumlar tarafından belgelenen ürünlerdir.

Algan markalı tüm ürünler Class III belgesine sahiptir. Bu ürünler sıvı-likit kanama durdurucu, spanca emdirilmiş kanama durdurucu, toz-powder kanama durdurucu ve emilebilen foam kanama durduruculardır. Algan, tüm ürünlerini, etken maddeleri dahil olmak üzere kendi üretim tesisinde üretmektedir. Bu tesis, Sağlık Bakanlığı ve Avrupa Birliği tarafından yetkilendirilmiş kurumlarca denetlenerek belgelenmiştir.

Yüzde 20'nin Üzerinde Ani Kan Kaybı, Hayati Tehlikeye Neden Olur

Kanama kontrolü, yaşamsal bir konu. Kanama durdurucunun önemi konusunda neler söylemek istersiniz?

Yüzde 20'nin üzerinde ani kan kaybı, şoka neden olarak büyük hayatı tehlike taşımaktadır. Kanamanın kontrolü, kan kaybını azaltarak kişinin şoka girme ihtimalini azaltmaktadır. Ayrıca ameliyat esnasında kanama kontrolü cerraha daha temiz bir çalışma alanı sağlamaktadır. Kanamalı diş operasyonlarında özellikle istenmeyen bir damar kesisi, kan sulandırıcı kullanan ya da diyabet hastası olan hastalarda, hekime güvenli ve konforlu çalışma alanı sağlar. Hastanın konforunu ve psikolojisini olumlu yönde etkiler. Askeri alanda ve trafik kazası gibi yaralanmalarda, kan kaybını azaltarak hastanın güvenle hastaneye ulaşmasına destek sağlamaktadır.

Kan durdurucuların yıllık kullanım miktarına dair istatistikler var mı? Yerli ve milli olan böyle bir ürününü ülke ekonomisine yapacağı katkılar nelerdir?

Dünyada kanama durdurucu ürün pazarı 8.3 milyar USD. Bu pazar global firmalar tarafından paylaşılıyor. Bu firmalar üretimlerinde, cerrahi operasyonlar ya da güvenlik güçlerini kullanımına uygun tek bir ürün ile ilerlemeye devam ediyorlar. Biz ise tüm tedavi alanlarına odaklı üretim yapan ilk ve tek biyoteknoloji şirketiyiz. Ve bu üstünlüğümüzü kullanarak pazar hakimiyetini elinde tutan tüm global firmalara rakip olacağız.

Bu firmaların ürünlerinden daha üstün teknolojiler ile üretilmiş, daha etkili ve daha güvenilir ürünler geliştirerek dünya üzerindeki en büyük biyoteknoloji firması olmayı hedefliyoruz. Yaptığımız AR-GE çalışmaları sonucu geliştirdiği ürünler ile ülkemizin, teknolojik tıbbi cihaz ve biyoteknolojik ürünlerde dışa bağımlılığını azaltmak, ürünleri yurtdışı pazarlara sunarak ülke ekonomisine katkı sağlamayı amaçlıyoruz. DT

Saylan Utku Bozdağ Kimdir?

Algan Grup Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Saylan Utku Bozdağ, 40 yıldır medikal sektörde tıbbi cihaz üreten bir ailenin ferdi. Tıbbi cihaz sektöründe çalışmaya 1998 yılında, 18 yaşındayken cerrahi alet üretimi yapan aile şirketinde başlayan Bozdağ, 2007 yılında kendi şirketini kurdu. AR-GE çalışmaları sonucu ortaya çıkan akıllı konteynır sterilizasyon kontrol sistemi, 2009 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen sağlık alanında teknolojik buluş ödülüne layık görüldü. Saylan Utku Bozdağ, 2012 yılına kadar 8 farklı tıbbi cihazın AR-GE süreçlerini sonuçlandırarak hastanelerin kullanımına sundu (yara drenaj sistemleri, cerrahi alet sistemleri gibi cerrahi branşa hitap eden ürünler). Türkiye'deki teknolojik ürün üretimi konusunda eksiklikleri kapatmak adına üniversiteler ile iş birlikleri yaparak çalışmaya başladı ve 2017 yılında bu projeleri gerçekleştirmek için çok değerli bilim insanları ile beraber Algan Grup Sağlık Hizmetleri'ni kurdu.

Sağlık Çalışanları için Ücretsiz Ulaşımın Süresi Uzadı

Sağlık çalışanları için ücretsiz ulaşım süresi 31 Aralık 2021 olarak belirlenmişti. Resmi Gazete'de yayınlanan karara göre sağlık çalışanları, ücretsiz toplu taşıma hakkından 6 ay daha yararlanabilecek.

Fotoğraf: Pexels

İstanbul'da elektronik bilet, taksi, taksi dolmuş ve minibüs ücretlerine yüzde 36, servis ücretlerine yüzde 27 zam yapıldı. Yeni fiyat düzenlemesine göre tam elektronik bilet 4,03 liradan 5,48 liraya, öğrenci bileti 1,96 liradan 2,66 liraya, sosyal (öğretmen-60 yaş) 2,88 liradan 3,91 liraya yükseldi. Aylık Mavi Kart 316 liradan 430 liraya, aylık öğrenci 57,50 liradan 78 liraya, aylık sosyal (öğretmen-60 yaş) 196 liradan 266 liraya yükseldi. Metrobüs ücretlerinde ise tam uzun mesafe 5,98 liradan 8,13 liraya, öğrenci 1,96 liradan 2,66 liraya, sosyal 3,28 liradan 4,46 liraya artmış oldu. Taksi ile ulaşım sağlayanlar kısa mesafe için 20 TL ödeyecek. Minibüslerle kısa mesafede 2,75 liradan 3,75 liraya, uzun mesafede 4 liradan 5,50 liraya, öğrenciler 1,75 liradan 2,50 liraya yükselen ücretler ile ulaşım sağlanacak.

İlgili Belediyenin Karar Vermesi Şartı Var

Pandemi mücadelesinde ön saflarda yer alan sağlık çalışanlarına ücretsiz ulaşım hakkı ise 31 Aralık 2021 tarihinde doluyordu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, sağlık hizmeti veren kamu ve özel sektöre ait tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan personel, ilgili belediye tarafından karar verilmesi şartıyla belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese, işletme ve şirketlerce yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden, Başkentray, Marmaray ve İzban seferlerinden 30 Haziran 2022'ye kadar ücretsiz yararlanabilecek. DT

100th ANNIVERSARY
of GC CORPORATION

Hybrid Event

THE 5TH INTERNATIONAL DENTAL SYMPOSIUM

2022.4.16 SAT ▶ 17 SUN

[Location] Tokyo International Forum
Some sessions will be broadcasted online

Changes might occur due
to COVID-19 pandemic

GC official website and app

GC Get Connected

GC

Smile for the World
Since 1921
100 years of Quality in Dental